

יוצא לאור על-ידי
צעירי אגודת חב"ד - המרכז
עורך: מנחם ברוד
יו"ר: הרב יוסף יצחק אהרונב

שיחת השבוע

ספרים חדשים

משנת החינוך

מאת הרב שניאור זלמן גרשוביץ
בהוצאת מכון משנת חב"ד

המדריך לחינוך הילדים על טהרת הקודש בדרך החסידות. דינים ומנהגים וסקירת מעגל השנה. 250 עמ'. טל' 03-9606018.

54 שיחות

מאת רפאל כהן
בהוצאת המחבר

הספר מבוסס על שיחות הרבי מליובאוויטש. שיחה לכל פרשה, בשילוב רעיונות וסיפורים ממורשת יהדות המזרח. 288 עמ'. טל' 050-5363861.

פסיפס

מאת הרב עומר הלוי
בהוצאת המחבר

ספרו החמישי של המחבר, העוסק במועדי השנה, על-פי משנת החסידות. מבט פנימי המציג את המועדים בשלל צבעי הנפש. 248 עמ'. טל' 03-9606018.

האנציקלופדיה החסידית

מאת א' הלפרין, זלמן רודרמן
הוצאה עצמית

אנציקלופדיה למושגי חב"ד לילדים. פורמט אלבומי, ניקוד מלא, מלווה מסמכים ותמונות צבעוניות. 143 עמ'. טל' 1-700-704120.

זמני השבוע

ירושלים תלאביב חיפה בארשבע אילת ניוירוק

כניסת השבת	6:39	6:55	6:47	6:56	6:53	7:27
צאת השבת	7:54	7:57	7:57	7:56	7:50	8:30

המולד: יום שלישי, 4 אחה"צ, 38 דקות ו10 חלקים
ראש חודש אייר: ביום הרביעי וביום החמישי
פרקי אבות: פרק א

312 בתי חב"ד מוקד חב"ד
לשירותכם *3770

כתובת המערכת: ת"ד 14 כפר חב"ד 6084000
טל' 072-2770100 • פקס 03-9606169
www.chabad.org.il • chabad@chabad.org.il
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ולכשרות

נא לשמור על קדושת הגיליון

לעמוד במבחן האחדות

שני אחים, החולקים אותו חדר, עלולים לריב לפעמים, אבל לא יעלה על דעתו של אחד מהם להצית אש במיטתו של אחיו

במהותנו הפנימית כולנו יחידה אחת (צילום: מאיר אלפסי)

פראית, האוכלת הכול. שני אחים, החולקים אותו חדר, עלולים לריב לפעמים, אבל לא יעלה על דעתו של אחד מהם להצית אש במיטתו של אחיו. ברור לו שהאש תכלה גם את מיטתו שלו, ועמה את הבית כולו.

מחאה מתוך אהבה

ספרי תולדותיהם של גדולי ישראל לאורך כל הדורות מלאים סיפורי מופת על בריחתם ממחלוקת, על השבת טובה תחת רעה, על קבלת חרפות וגידופים באהבה, על יכולתם לאהוב גם את שונאיהם. אין אלה סיפורים בעלמא, אלא הוראת דרך לכולנו. אותן דמויות הוד מציבות לפנינו תמרורים זוהרים, כדי שנלך בנתיב שסללו לנו.

דווקא בשעה שצריך להשמיע קול מחאה חיוני לוודא שהיא בוקעת מלב אוהב, ואין היא גורמת להגברת שנאה ועוינות. מחאה כזאת גם מתקבלת יותר ופועלת את פעולתה, כי גם השומע מרגיש שמבקשים את טובתו ומדברים אליו מתוך אהבת ישראל אמיתית.

חובה עלינו לזכור תמיד כי במהותנו הפנימית כולנו יחידה אחת. מצד הגוף יש הבדלים בין יהודי ליהודי. יש אני ויש אתה, יש דעות שלי ויש השקפות שלך; אולם מצד הנשמה יש רק מהות אחת מאוחדת - עם אחד, בניס אהובים של מלך מלכי המלכים הקב"ה. אל היעד הזה עלינו לחתור.

מעט אלפיים שנה אני חנו מתעטפים באבל בימים האלה, ימי ספירת העומר. כל ילד יודע לספר על האסון הגדול שהוכה עם ישראל בעת הזאת, עם אבדן מרבית מוריו ומנהיגיו, כולם תלמידי רבי עקיבא. "חז"ל ציינו את סיבת המכה הקשה - "שלא נהגו כבוד זה בזה".

אנחנו אכלים בשבועות האלה ומתחנכים מגיל רך על ברכי המסר המרכזי - אהבת ישראל, כבוד הזולת. אבל הפנמת

הערכים האלה ויישומם בחיים המעשיים הם אתגר לא קל. עובדה שעדיין לא באה הגאולה, ומכאן שטרם תוקנה סיבת החורבן והגלות.

זהירות: אש

למרבה הצער נפער בשנה האחרונה קרע חמור בקרב יהודים שומרי תורה ומצוות, והמציאות הזאת מעמידה את כולנו במבחן: האם נצליח להתעלות ולשמור על הדבקות באהבת ישראל גם לנוכח דברים מכאיבים, או שניגרר לחילופי מהלומות מילוליות, שנהפכות במהירות לכדור שלג שאין עליו שליטה.

בכל בוקר אנחנו מבקשים "אל תביאני ליד יניסין", כי לא תמיד אנחנו יודעים לעמוד במבחן. עניין אחד הוא ללמוד את סיפור חז"ל על הליל הזקן שנהג בסבלנות אין-קץ גם כלפי אותו פוחח שעמד בערב שבת בפתח ביתו וקרא "מי כאן הליל"; עניין אחר לגמרי הוא לנהוג על-פי סולם הערכים הזה בחיים האמיתיים.

אבל לפעמים מעמידים אותנו במבחן, וטבעו של מבחן שהוא קשה ועתיר פיתויים. באותו רגע מכריע מספק לנו היצר אין-ספור סיבות ונימוקים מדוע עלינו להשיב מלחמה שערה ולא להיות מן הנעלבים ואינם עולבים. כדרכו, הוא גם מלביש את טענותיו באצטלה של תורה ויראת-שמים, ואז האתגר נעשה קשה שבעתיים.

העצה שתעזור לנו לעמוד במבחן היא לזכור כל הזמן כי מחלוקת ושנאת אחים כמוהן כאש

מה ראו התנאים?

המשמעות הרוחנית של הדברים, שהיא התממשות הפסוק "והתקדשתם והייתם קדושים".

אין קוֹרָה אלא אלוֹקוֹת

הרעיון הזה משתקף גם בפסוק בתהילים: "כִּי אֶרְאֶה שָׁמַיָּה, מַעֲשֵׂי אֲצַבְעֹתֶיךָ, יְרֵחַ וְכֹכָבִים אֲשֶׁר פִּזְנָתָהּ". כאשר דוד המלך הביט בשמים הוא לא ראה את גרמי השמים הגשמיים אלא את משמעותם הרוחנית, "מעשי אצבעותיך": את מצוות קידוש החודש, עיבור השנים וברכת החמה והלבנה. זו הגישה הנדרשת מיהודי, כפי שאמר אדמו"ר הזקן: "אינני רואה קוֹרָה, אלא את הכוח האלוקי המקיים אותה".

זה גם ההסבר מדוע הזוהר מביא את הסיפור בין דברים העוסקים במעלת התורה, האומרים שמי שלומד תורה בהשתדלות גדולה – נקרא גזר-דינו. שכן מי שחי עם התורה באמת, אינו רואה עולם אלא את התורה בלבד.

(התוועדות תש"מ, כרך ג, עמ' 1602, 1615)

אמרת השבוע

נחת במרומים

בשעה שרבי ישכר-דב מבעלז שהה בווינה, הוא התאכסן במלון מקומי. בליל שבת, בשעה מאוחרת, שמע קול לימוד תורה הבוקע מחדר במלון. ניגש לשם וראה חייל הוגה בתורה בשקידה.

שאלו הצדיק למעשיו, והחייל ענה שכאשר גוייס לצבא האוסטרי היה מוטרד מאוד מהשאלה אם יוכל לשמור שבת בצבא. ה' עזר לו והוא נתמנה לעוזר אישי של קצין, וזה הסכים לאפשר לו לשמור שבת. בעקבות זאת קיבל עליו להקדיש את יום השבת כולו, חוץ מזמני הסעודות ושינה הכרחית, לתורה ולתפילה.

הגיב אחר-כך הצדיק: "אין לשער את גודל נחת הרוח למעלה מיהודים כאלה".

פתגם חסידי

"כשהאדם עולה למעלה אין שואלים אותו על ה'חומרות' שנהג בהן, אלא אם נזהר מלראות ברע ואם לא עשה רעה ליהודי" (רבי יחיאל-מיכל מזלוצ'וב)

כעת הבנו פסוק כלשהו המופיע בתורה.

מה התחדש אצל רבי יוסי ורבי חייא בראותם את מעשיו של האדם שפגשו? וכי לא ידעו את הכלל, שכבר נכתב במשנה במסכת אבות, "מצווה גוררת מצווה ועברה גוררת עברה"? האומנם תנאים ואמוראים, שהוסמכו וקיבלו את תורתם איש מפי איש עד משה רבנו, צריכים להמתין עד שייחקלו ברוכב הזה כדי לדעת ש"מצווה גוררת מצווה"?

מבט רוחני

אלא שכאשר החכמים אמרו "היינו דכתיב", אין משמעות הדבר שכעת הבינו בפעם הראשונה את כוונת הפסוק. הכלל 'מצווה גוררת מצווה ועברה גוררת עברה' היה כמובן ידוע להם. אלא שיש כאן עניין אחר.

הזוהר מבקש ללמדנו את רמתם הרוחנית הגבוהה של רבי יוסי ורבי חייא. כאשר נתקלו במאורע כלשהו לא ראו את הדברים במבט גשמי, אלא במבט רוחני. למראה עיניהם לא היו כאן אדם, סוס, גינה וענפי אילן, אלא

הזוהר מספר כי רבי יוסי ורבי חייא הלכו פעם אחת בדרך וראו אדם רוכב על סוסו בתוך גינת חברו, ובתוך כך שובר ענף של אילן. הגיב רבי יוסי: "זהו שכתוב 'והתקדשתם, והייתם קדושים'". כלומר, כאשר אדם מקדש עצמו מלמטה – מקדשים אותו מלמעלה ומסייעים לו להיות קדוש.

המפרשים מסבירים שהרוכב עבר שתי עברות: הוא רמס את גינת חברו והוסיף חטא בשבירת ענף באילן של הזולת. רצף העברות המחיש את הכלל 'עברה גוררת עברה', ומכאן למד רבי יוסי את ההקבלה ההפוכה – 'מצווה גוררת מצווה'. כאשר אדם מתקדש מעצמו, הוא זוכה שיקדשו אותו מלמעלה.

מה נתחדש?

בסיפור הזה יש נקודה הדורשת ביאור, אף שאינה קשורה לפרט ייחודי בסיפור, אלא היא קיימת גם בסיפורים אחרים הנפוצים בזוהר ובמדרשי חז"ל. זו תגובתם של תנאים ואמוראים שנתקלו במציאות מסוימת ואמרו: "היינו דכתיב". כלומר, זה מה שכתוב בתורה;

מן המעיין

קדושים | מאת הרב אליעזר ברוד

קדושה בתוך הציבור

"קדושים תהיו" (ויקרא יט,ב). אומר המדרש (רבה): "מלמד שפרשה זו נאמרה בהקהל". התורה דורשת מאיתנו "קדושים תהיו", ועם זה "פרשה זו נאמרה בהקהל". אל לו לאדם לברוח מכלל ישראל, להתנזר ולהתבודד מסביבתו, אלא עליו להיות מעורב עם הציבור.

(רבי יהונתן אייבשיץ)

קדושה גם ברחוב

לא יהא אדם קדוש בביתו, ומתבייש ביהדותו ברחוב. אלא "פרשה זו נאמרה בהקהל" – גם בפרהסייה, ברחוב, בין מכרים וזרים, אין לנו להתבייש בקדושת ישראל.

(דברי שערי חיים)

בעולם ולמעלה ממנו

משמעות הקדושה כאן היא פרישה והבדלה. אין הכוונה שעל האדם להיות פרוש ומובדל לחלוטין מהעולם, אלא פרישות במובן של קדושה. בעוד האדם עוסק בענייני העולם הוא נשאר למעלה ממנו, ועד שהוא מקדש את העולם.

(הרבי מליובאוויטש)

קדושה ולא פרישות

"קדושים תהיו, כי קדוש אני" (ויקרא יט,ב). היו קדושים אבל לא פרושים. "כי קדוש אני" – אף

אני קדוש, ואף-על-פי-כן אני מתעסק עם הכול, מתעניין בכול ו"מלוא כל הארץ כבודו".

(חתם סופר)

שני סוגי קדושה

"קדושים" לשון רבים, כי התורה דורשת מהיהודי שני סוגי קדושה – קדושת הנשמה וקדושת הגוף. וכדברי הזוהר: גוף היהודי קדוש, ונשמת היהודי קדושה.

(שיחות קודש)

ראיית התכלית

גם דברים המותרים, אם האדם עושה אותם להנאתו, הם בגדר רע גמור. נדרשת מאיתנו העבודה של "קדש עצמך במותר לך". צריך להכניס קדושה בדברים המותרים, שתהיה בהם תכלית של תורה ומצוות, יראת שמים ומידות טובות.

(הרבי הרי"צ מליובאוויטש)

קדוש בדרגתו

כיצד ייתכן לדרוש מבן-אדם להגיע לדרגת קדוש? אלא שאין הכוונה שיגיע לקדושת מלאכי מעלה. מה שהתורה מצווה אותו הוא שהאדם יהיה קדוש בדרגה שהוא עומד בה. בכל מצב שהאדם נמצא בו עליו להיות בבחינת "קדושים תהיו".

(רבי מנחם-מנדל מוורקה)

לא יחרץ כלב

בוילנה ידעו הכול כי בשעות הלילה אין להתקרב לאחווה הגדולה, השוכנת בפרוור יוקרתי. זה היה מתחם רחב ידיים, מגודר ומוגן היטב. בתוכו היה מעין יער קטן, שהקיף חווילה ענקית, מפוארת ומרובת קומות.

הטירה הזו הייתה בבעלות יהודית. בני משפחה עשירה התגוררו בה, וכשנישאו ילדיהם – השתכנו בה גם משפחותיהם. מהמקום הזה ניהלו את עסקיהם המסועפים ברחבי המדינה ואף מחוצה לה. הם נשאו ונתנו באמונה וביושר, שכן יראת השמים שלהם נודעה כקודמת לחמתם.

תושבי העיר החילו עליהם את המאמר 'תורה וגדולה בשולחן אחד', שכן העניקו ממנום לצדקה ביד רחבה. הם תמכו בלומדי תורה ובמפעלי עזרה, ושמש נישא בהערצה בפי כול. ביתם היה פתוח לאורחים ולנוזקים, והללו התקבלו בכבוד וקיבלו את כל משאלותיהם. אולם כל זה נעשה בשעות היום בלבד. עם רדת החשכה הוגפו שערי המתחם, ואיש לא הורשה להיכנס פנימה.

הסיבה הייתה ביטחוני. רכוש רב היה שמור במרתפי הטירה, כסף מזומן וחפצים בעלי ערך. אלו היו מושא לחמתם של גנבי האזור. עושרה של המשפחה היהודית הצית את דמיונם של רבים, והללו היו עלולים לנסות לפרוץ אל תוך המתחם.

כדי להתגונן מפני הגנבים הסתייעו בני המשפחה בכלבי שמירה אימתניים, ששימשו מגיני האחווה בשעות הלילה. הכלבים היו קשורים בשעות היום, אך בלילה שוחררו ושוטטו בחצר הגדולה. אם אדם זר היה מנסה להיכנס פנימה, רע ומר היה גורלו. הכלבים היו פותחים בנביחות רמות גם אם אדם זר היה מהין להתקרב לחומת האחווה, ואלה היו מקיצות את בני הבית והשומרים משנתם.

אך היו מקרים שפושעים ניסו להרעיל כלבי שמירה. הם היו משליכים לעברם נחתי בשר מורעלים. הכלבים היו מתפתים, עטים על הבשר ומתים. כך יכלו הגנבים לחמוק פנימה ולבצע את זממם.

בני המשפחה היו מודעים לחשש הזה, ולכן נהגו להחזיק בחדרי השינה כלי נשק, לכל צרה שלא תבוא. כך התנהלו חייהם במרוצת השנים.

לילה אחד, בשעת חצות, כאשר

עלטה שררה באחווה ובני הבית נמו את שנתם, נשמעו לפתע דפיקות רמות על דלת הבית.

בני המשפחה התעוררו בבהלה. מעולם לא נשמעו דפיקות בדלת בשעה מאוחרת כליכך. האם אדם זר הצליח לחמוק מן הכלבים? ואם

אכן אלה גנבים, מה פשר הדפיקות המנומסות בדלת?

הגברים נטלו את כלי הנשק וחשו אל הדלת. "מי שם?", קראו.

"אלעזר־משה הורביץ", נשמע קול מוכר.

לומדים גאולה מאת מנחם ברוד

זעקה אמיתית

מסופר (בספר תולדותיו) על הפוסק הגדול רבי משה פיינשטיין זצ"ל, ששנה אחת, כשעבר חודש ניסן, מצאווה מקורביו יושב ונאנח. שאלוהו לפרש אנחותיו, והוא הסביר: "שוב חלף חודש ניסן ולא נמצאנו ראויים לקדם את פני משיח־צדקנו". כך חי יהודי אמיתי – מתוך ציפייה דרוכה לביאת המשיח, ציפייה שגוברת ומתעצמת כאשר מגיעים לימי רצון מיוחדים.

חודש ניסן, חודש הגאולה, הוא שעת רצון מיוחדת. בעמדנו בשלהי ניסן צריכה להתגבר אצל כולנו התפילה והזעקה לביאת המשיח ולגאולה האמיתית והשלמה.

לא כשגרה

בשלהי חודש ניסן תנש"א פרצה הזעקה הזאת בכל עוצמתה מליבו הטהור של הרבי מליובאוויטש. זה היה בכ"ח בו, כשהרבי שב מהשתטחות על ציון חותנו, הרבי הקודם, וארשת פניו רצינית ומתוחה ביותר. לאחר תפילת ערבית נשא הרבי דברים קצרים, שהיו בעיקרם קריאה נוקבת אל כל יהודי – לזעוק אל הקב"ה ולפעול להבאת הגאולה תיכף ומיד.

איך ייתכן, שאל הרבי, שבזמן מסוגל כליכך להבאת הגאולה – הימים האחרונים של חודש ניסן – מתאספים יחד עשרה מישראל, ואינם מרעישים עולמות על ביאת המשיח. "לא מופרך אצלם, רחמנא־ליצלן, שמישיח לא יבוא בלילה זה, וגם מחר לא יבוא משיח־צדקנו, וגם מחרתיים לא יבוא... גם כשצועקים 'עד מת', הרי זה מפני הציווי, ואילו היו מתכוונים ומבקשים וצועקים באמת, בוודאי ובוודאי שמישיח כבר היה בא!".

לצערנו, גם זעקת הגאולה נשחקת עלידי השגרה. אף־על־פי שכולנו מאמינים לביאת המשיח, מצפים לגאולה ומתפללים לבואה, הדברים נעשים לא־אחת כמצוות אנשים מלומדה. כשיש למישהו בעיה אישית המציקה לו – הוא יודע לזעוק באמת ולהתפלל בכוונה כנה; אבל התפילה לגאולה, שתביא עמה את הפתרון האמיתי והשלם לכל בעיותינו ומצוקותינו, נעשית כדבר שבשגרה.

על כך הרבי מביע את כאבו. אמנם מתפללים לגאולה וצועקים לקב"ה "עד מת", אבל הדברים נעשים "מפני הציווי", משום שאנו מצויים להתפלל ולזעוק; לא כזעקה פנימית אמיתית, הפורצת מתוכנו. והרבי אומר במפורש: אילו היו זועקים ומבקשים מתוך כוונה אמיתית – "בוודאי ובוודאי שמישיח כבר היה בא!".

להתאחד ולבקש

כל מי שבוחן את מציאות ימינו בראייה מפוכחת, מבין ורואה שלרבות מבעיות ימינו אין פתרון ארצי־אנושי. גם מן הבחינה הרוחנית הבעיות מסתבכות ומחמירות, ואין רואים כיצד אפשר להיחלץ מהן.

ברור שאסור לצפות לניסים בלבד אלא חייבים לפעול ככל האפשר בדרכי הטבע, אך בד־בבד צריכה להתפרץ מלב כולנו זעקה לגאולה השלמה, שהיא רוק היא תביא את הפתרון והישועה האמיתיים לכל הבעיות המציקות לנו, הבעיות הגשמיות והרוחניות גם יחד.

בימים האלה כולנו נדרשים להתלכד, להתגבר על משקעים מן העבר, לחפש את המאחד בין יהודים. פחות להתווכח, פחות להתמקח, פחות להתעמת זה עם זה. יש להתרכז בעשייה חיובית – תוספת בלימוד תורה, התחזקות בקיום המצוות, תגבורת בעשיית מעשים טובים, פתיחת היד לצדקה, התעצמות באהבת ישראל אמיתית.

לדברים האלה תוקף מיוחד בימינו אלה, כאשר על־פי כל גדולי ישראל הגיעה עת הגאולה, וכבר אין יודעים מה מעכב אותה. ודאי שזעקה אמיתית לגאולה, מלווה עשייה גדולה של מצוות ומעשים טובים, מתוך אהבת ישראל – תביא את הגאולה השלמה עוד בימי ניסן אלה.

פניהם של בני המשפחה חוורו. הם הביטו זה בזה בתדהמה. האין זה חלום? האומנם בפתח ביתם רבם האהוב, אבי־בית־הדיין? שמו של הגאון, מחבר ספר השאלות ותשובות 'אהל משה', נישא בהערצה בפי כול. הוא היה אהוב על כל בני הקהילה.

אך כיצד הצליח להיכנס אל תוך האחווה בלי שהכלבים השמיעו ולו נביחה אחת, תמהו בני הבית. נראה היה שהתמיהה הזו הציקה להם עוד יותר מהשאלה מה מביא את הגאון באישון לילה לבקר ביקור פתע בביתם.

בידיים רועדות שמטו את כלי הנשק ומיהרו להסיר את הבריש הכבד ולפתוח את הדלת לרווחה.

כשנראתה דמותו של הגאון בפתח, נפערו עיניהם בתדהמה. מאחוריו עמדה להקת הכלבים כמשמר כבוד. כעת הבינו שנס פלאי סייע לגאון להינצל מכלבי הטרף.

"אני מבקש את סליחתכם על שהפתעתי אתכם בשעה מאוחרת כל־כך", חייך הגאון אל בני הבית, ואלה מיהרו להכניסו פנימה ולהציע לו משקה חם.

"מה מביא את כבודו אלינו?", שאלו. "ההכרח לא יגונה", השיב הגאון. "במשך כל היום עסקתי במצוות פדיון שבויים. אני זקוק לסכום כסף גדול, כדי לשלם את דמי הכופר שיאפשרו לשחרר יהודי מכלאו. התרוצצתי וקיבצתי ככל שידי משגת, אך עד עתה לא הצלחתי להשלים את הסכום הדרוש. לכן נאלצתי לבוא אליכם, כדי לשתף אתכם במצווה החשובה, ולהביא את פדיון השבויים לידי גמר טוב עד אור הבוקר".

בני המשפחה העניקו לגאון בשמחה את יתרת הסכום ואף הוסיפו על הדרוש. הגאון הודה להם במילים נרגשות. הוא קם ויצא מן הבית, ובני המשפחה המשתאים ליוו אותו.

כאשר יצא הגאון ממפתן הדלת, קמו כל הכלבים שרבצו על מדרגות הבית בדומייה, והחלו לפסוע במתינות אחרי הגאון העושה את דרכו לעבר השער, כמו מלווים אותו בשובו ממצוות פדיון שבויים.

הגאון עצמו – הוא לא שם לב כלל לשיירת הכלבים בבואו ובלכתו, ולא הבחין בהם. אולם בני המשפחה לא הצליחו במשך זמן רב לכבוש את התפעלותם מהפלא שראו במור עיניהם. הם סיפרו על כך לתושבי העיר, וכך נפוץ הסיפור על דבר קדושתו של רבם, והכול שחו בנפלאות התורה המשעבדת את העולם ובריותיו ללומדיה.

החלות לשבת הולידו תערוכה

ולצייר, לנצל את הכישרון שקיבלתי מהקב"ה. בכל פעם עודד אותי האדמו"ר להמשיך ביצירה", הוא מספר.

ניצול הכישרון

כדי להתמקצע בתחום הלך ללמוד בבית הספר המיוחד שהקים הרב עדין אבן ישראל (שטיינזלץ). הוא גם למד אצל ציירים בעלי-שם. במרוצת השנים הציג יותר מעשרים תערוכות, בכמה וכמה מוזאונים.

ובחזרה לתערוכה החדשה. "רוב המבקרים אינם דתיים, רבים מהם סטודנטים", הוא מתאר. "לא פעם נוצר שיח מעניין ופורה. מחלות השבת השיחה גולשת לעניינים יהודיים בכלל, וזה מרגש בכל פעם מחדש. רבים מאותם מבקרים מתעניינים בשמירת השבת ובייחודיות שלה, וכן בשמירת תורה ומצוות בימינו. כשאתה לא מדבר בשפה של חומות, 'אתם' ו'אנחנו', נוצרת שפה משותפת. שוב מתברר שהאמנות יכולה לחבר".

חויית השבת

המסר העיקרי שמוטה מנסה להעביר הוא לשמר ככל האפשר את חויית ההכנות לשבת: "אני אומר גם לאנשים דתיים וחרדים: בדור שלנו, חויית הכנת השבת נעלמת אט-אט. בימי קדם היו מכשירים בבית בשר וענף, או בודקים חסה, למשל. כיום הכול מוכן. כל דבר מוכן שעולה

לאמן החרדי מוטה בריס (54) יש מנהג קבוע: בכל יום שישי בבוקר הוא אופה חלות לכבוד שבת'קודש. יום שישי אחד, כשהפריד את החלות מנייר האפייה, צדו את עיניו הכתמים שנשארו על הנייר. "הצורות האלה סקרנו אותי", אומר בריס. "התחלתי לאסוף את המיוחדות שבהן".

כעבור זמן הבין מוטה שבידו תגלית אמנותית. "ככל שאספתי יותר ניירות, היה ברור לי שיש כאן דבר הראוי להערכה ולתערוכה", הוא אומר.

קשרים בין עולמות

המבקרים בבית האמנים בירושלים בימים האלה מוזמנים לבקר בתערוכתו 'חותם נחתום'. בכניסה לתערוכה נכתב: "באמצעות בצק החלה והביצה הבלולה הוא יוצר דימויים עשירים, סמליים ומופשטים, כבהדפס חדיפעמי, יחיד ומיוחד. האפיות הנשנות על גבי נייר אחד יוצרות פסיפס של דימויים, מרחבים ורקיעים, כבציור אקוורל".

יותר משלושים שנה מוטה עוסק באמנות. מקטנותו אהב לצייר. "נולדתי עם זה", הוא אומר. "הציור ליווה אותי בילדותי ומוכן שהתפתח עם השנים. אחרי החתונה עסקתי בהוראה, אבל המשכתי לעסוק מעת לעת גם באמנות. התברר לי שקשה לשלב בין השתיים, והחלטתי להתמסר כולי לאמנות".

מוטה, חסיד באיין, התייעץ עם רבו, האדמו"ר מבאיין שליט"א. "הרבי עודד אותי להמשיך

פינת ההלכה

מאת הרב יוסף גינזבורג, רב אזורי עומר

להיות קדושים

שאלה: מה משמעות המצווה 'קדושים תהיו'?

תשובה: עליפי הרמב"ן, אחרי שהתורה אסרה מאכלים מסויימים ואיסורי ערווה לגמרי, והתירה הנאות אחרות, באה המצווה להוסיף קדושה, כדי שהאדם לא יהיה שקוע בתאוות היתר עד שיהיה 'נבל ברשות התורה', אלא ידאג לניקיון גופו ונשמתו מריבוי האכילה הגסה, הבשר והיין, ומהדיבור הנמאס, ויקיים 'קדש עצמך במותר לך', ומתוך כך תתקיים כוננת התורה, שיהיה האדם קדוש וטהור.

משמעות הציווי באכילה - לא להסתגף ולהמעיט במזון הנחוץ לגוף, אלא לאחר מעט את מועד הסעודה; להכניס לפה כמויות קטנות; לא לאכול במהירות; לאכול (תחילה) מאכל שאינו טעים לו; לא לסיים את המאכל עד הסוף, ובכלל - 'אתכפיא', כפיית הרצון, לא לעשות מה שהלב חושק, אפילו אם אתה רוצה להישען על צד ימין, תישען על צד

מוטה בריס על רקע דיוקן עצמי (צילום: שי הלוי)

על המדף מוריד ערכים חשובים, והללו נעלמים והולכים. חלק מהחינוך של הילדים הוא החוויה של עשיית הדברים בבית, כמו אפיית חלות. אסור לתת לזה להיעלם".

והוא מסיים בסיפור: "לפני כמה שנים, באחת התערוכות שלי, הוצג ציור של שקדייה בתוך צלוחית של מים. ניגשה אליי אישה לאידתייה ואמרה: 'מי שאינו שומר שבת אינו יכול לצייר דבר כזה. הרוגע המיוחד שבציור שמור רק לאדם שמקפיד על שמירת שבת, והוא חש את הרוגע הנלווה אליה'".

מעוביין לקנות ספרי תורה פסוליים

(גם מועדים לגניזה) וכן כלי כסף, רימונים לס"ת, כתרים, אצבעות, מגילות אסתר פסולות ועוד...

052-9772525

גפן בס"ד

ביטוח בריאות ייחודי לאנ"ש
 • כיסוי לניתוחים בארץ ובעולם • כיסוי לטיפולים מחליפי ניתוח • תרופות מציולות חיים • השתלות • ביטוח אמבולטוריו • טיפולים מיוחדים בחו"ל

הניסוי הכי רחב - ובחצי עלות
 077-444-7777

סודות הגאולה

כל מה שצריך לדעת על הגאולה וביאת המשיח

ספר מרתק, מאיר עיניים, כתוב בסגנון קולח ובהיר, ניקוד מלא

טל' 1-700-704120

רוצים לדעת מה יהיה?

הספר שמסביר בלשון בהירה את חשיבות האמונה בביאת המשיח, מהי הגאולה, מה יעשה המשיח, כיצד יתגלה, ומה יקרה באחרית הימים

368 עמודים | כריכה קשה

להזמנות: טל' 1-700-704120

"אבא, אמא, ספרו לי סיפור"

כרך ראשון בסדרה המכנסת את הסיפורים האהובים שפורסמו ב'שיחת השבוע'

63 סיפורים מופלאים על צדיקי ישראל מכל החוגים

עריכה חדשה | עיצוב מרהיב | 320 עמודים | כריכה קשה

להזמנות: טל' 1-700-704120

